

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

OBRAĆANJE

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument.)

PRESEDNIK

Hag, 7. jun 2017.

Obraćanje Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija
sudija Carmel Agius
predsednik Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju
7. jun 2017.

Hvala vam, gospodine predsedavajući,

Kao prvo, dopustite mi da vam čestitam na preuzimanju predsedavanja Savetom bezbednosti i da vam zahvalim na podršci koju dajete Međunarodnom sudu.

Gospodine predsedavajući,

Predstavlja mi čast i privilegiju da se još jednom obratim Savetu bezbednosti u svojstvu predsednika Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, koji je pre samo dve sedmice obeležio dvadeset četvrtu godišnjicu otkad ga je Savet bezbednosti osnovao svojom Rezolucijom 827 (1993). Kao što znate, Međunarodni sud će zatvoriti svoja vrata 31. decembra 2017. Stoga je ovo jedna od poslednjih prilika da se obratim ovom uvaženom telu, i ovde sam kako bih predstavio pretposlednji Izveštaj Međunarodnog suda o napretku ostvarenom ka ispunjenju strategije okončanja rada.

Počeci i završeci su zajednički aspekt ljudskog iskustva, uprkos velikoj raznolikosti ljudi i kultura širom sveta. Završeci nam pružaju priliku da se osvrnemo i na dostignuća i na izazove, kao i na to koliko toga smo postigli. Premda Međunarodni sud ostaje na putu da ispuni svoj mandat koje mu je ovo telo poverilo pre mnogo godina, davne 1993, postoje značajne prepreke koje zahtevaju hitnu reakciju ovog Saveta. Tokom poslednje godine postojanja Međunarodnog suda, još smo svesniji nasleđa koje delimo sa Savetom bezbednosti, i onoga što će biti upisano na poslednjim stranicama istorijata Međunarodnog suda. Bilo kakav nedovršen posao bi ostao kao uznemirujuća fusnota u inače uspešnom, i zaista bez premca, pokušaju da se pred lice pravde izvedu osobe odgovorne za najstrašnije zločine koji se mogu zamisliti.

U vezi s preostalim pravosudnim radom, Međunarodni sud je ostvario značajan napredak ka okončanju poslednjeg prvostepenog i žalbenog postupka. U prvostepenom postupku, suđenje u predmetu *Tužilac protiv Ratka Mladića* odvija se predviđenom dinamikom i Pretresno veće je potpunosti zauzeto većanjem i pisanjem nacрта presude. Slično tome, žalbeni postupak u predmetu *Tužilac protiv Prlića i drugih* odvija se predviđenom dinamikom i Žalbeno veće se bavi većanjem i pisanjem nacрта presude. Predviđeno je da presude u oba ova predmeta budu izrečene u novembru 2017, kao što je i prethodno bilo predviđeno. Kao što je navedeno u Izveštaju o napretku ostvarenom ka ispunjenju strategije okončanja rada, Sekretarijat nastavlja da pruža punu podršku pravosudnim aktivnostima Međunarodnog suda uspešnim rukovođenjem raznim odsecima, poput onih koji se odnose na komunikacije i *outreach*, žrtve i svedoke, te konferencijske i prevodilačke aktivnosti, kao i na Pritvorsku jedinicu Ujedinjenih nacija, koja vodi program koji je u skladu s međunarodnim humanitarnim standardima ili ih prevazilazi, i koju redovno obilazi i nadzire Međunarodni komitet crvenog krsta (MKCK).

www.icty.org

Pratite MKSJ na [Facebooku](#), [Twitteru](#) i [YouTubeu](#)

Služba za medije/komunikacije

Churchillplein 1, 2517 JW The Hague. P.O. Box 13888, 2501 EW The Hague. Netherlands
Tel.: +31-70-512-8752; 512-5343; 512-5356

Međunarodni sud se, međutim, i dalje suočava s ozbiljnim izazovima. U tekućem postupku zbog nepoštovanja suda protiv Petra Jojića, Jove Ostojića i Vjerice Radete, Republika Srbija nije ispunila svoje obaveze koje proizilaze iz Statuta Međunarodnog suda, odbivši da saraduje s Međunarodnim sudom i postupi po nalogima za hapšenje optuženih koji su izdati pre gotovo dve i po godine. Ponvaljam, gotovo dve i po godine. Podsećam Savet bezbednosti da sam ovo pitanje pominjao u više navrata - tokom svojih obraćanja ovom Savetu 8. juna 2016. i Generalnoj skupštini 9. novembra 2016, kao i u Izveštajima o napretku ostvarenom u strategiji okončanja rada Međunarodnog suda od maja i novembra 2016. Nedavno sam, tačnije u pismu od 1. marta 2017, i formalno prijavio nesaradnju Republike Srbije tadašnjem predsedniku Saveta bezbednosti.

Moram još jednom naglasiti da su optužbe protiv ova tri lica izuzetno ozbiljne, kao i da bilo kakav uticaj na svedoke Međunarodnog suda potkopava prirodu i efikasno funkcionisanje jedne pravosudne institucije koju je osnovao sam ovaj Savet. Po takvim navodima treba da bude presuđeno što pre. Jednostavno rečeno, Republika Srbija ne ispunjava svoje međunarodne obaveze svakog dana dok se ovi nalozi za hapšenje i predaju ne izvrše. Savet bezbednosti ima kapacitet da odgovori na to pitanje, i neophodno je da preduzme odlučne korake s tim u vezi. Vreme je od presudne važnosti za Međunarodni sud kako bi presudio u ovom postupku zbog nepoštovanja suda pre kraja svog mandata, i on će - bio okončan ili ne - biti jedan od elemenata zajedničkog nasleđa Međunarodnog suda i Saveta, kao i nastojanja Ujedinjenih nacija da se okonča nekažnjivost. Savet bezbednosti je osnovao ovaj Međunarodni sud u sklopu tih napora, i navodi o uticaju na svedoke ne smeju - štaviše, ne mogu - ostati bez odgovora. Mi smo spremni i voljni da tim licima sudimo ukoliko ona budu prebačena u Hag, ali čekamo vašu hitnu akciju. Da budem jasan, ne bavim se igrama. Kao što sam pokazao tokom svog predsedavanja Međunarodnim sudom, ja radim ono što kažem, a govorim ono što stvarno mislim. Ni ja, niti bilo ko na Međunarodnom sudu ne pokušava da iskoristi ovaj predmet kako bi produžio rad Međunarodnog suda.

Osvrnuću se i na druge izazove. Uprkos činjenice da smo optimisti u vezi s okončanjem svog pravosudnog rada do 31. decembra 2017, moram još jednom upozoriti da se Međunarodni sud i dalje suočava s problemom kako da zadrži zaposlene. Odlazak zaposlenih će tokom poslednjih šest meseci predstavljati značajan i zapravo presudan rizik za našu sposobnost da završimo preostali posao na vreme. Iako je Međunarodni sud uradio sve što je mogao kako bi zadržao zaposlene, ključno osoblje odlazi u potrazi za stabilnijim i dugoročnijim zaposlenjem u svetlu zatvaranja Međunarodnog suda koje se približava. To ne dovodi u pitanje njihovu lojalnost, već odslikava jednostavnu realnost da je našim zaposlenima potreban kontinuitet izvora prihoda i nakon 31. decembra 2017.

Koristim ovu priliku da javno pohvalim sve zaposlene i sudije Međunarodnog suda i da im zahvalim na izuzetnom radu i posvećenosti. Naši talentovani zaposleni su od ključnog značaja za funkcionisanje Međunarodnog suda, i zahvaljujući njihovim mnogobrojnim ličnim odricanjima ostvarujemo značajan napredak u preostalim predmetima i bićemo u stanju da završimo sve poslove pre datuma zatvaranja. Međunarodni sud je duboko zahvalan na njihovom doprinosu međunarodnom pravosuđu. Podsticaji da se zadrže zaposleni bi nam omogućili da obezbedimo da naš mandat bude okončan na optimalan način i Međunarodnom sudu je hitno potrebna podrška Ujedinjenih nacija u tom pogledu.

Osim pravosudnog rada, naponi Međunarodnog suda u aktivnostima u vezi s njegovim zatvaranjem odvijaju se punom parom kako se približavamo završetku rada. Ti naponi uključuju: predviđeno smanjenje broja zaposlenih u raznim periodima tokom godine, rashodovanje ili prodaju imovine Međunarodnog suda, prenošenje ili okončavanje svih komercijalnih i nekomercijalnih ugovora, arhiviranje svih materijalnih i digitalnih spisa, te primopredaju svih rezidualnih aktivnosti Mehanizmu za međunarodne krivične

sudove. Svim državama članicama pružam svoja uveravanja da je Međunarodni sud posvećen tome da aktivnosti u vezi sa svojim zatvaranjem završi blagovremeno i na efikasan način, te da s tim u vezi primeni lekcije iz iskustva Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu.

Na kraju ću se osvrnuti na nasleđe Međunarodnog suda, koje će, kao što sam ranije naveo, biti zajedničko s ovim cenjenim Savetom. Poslednja godina rada Međunarodnog suda predstavlja jedinstvenu priliku da se zapitamo šta će biti naše dugoročno nasleđe, kao i da to nasleđe učvrstimo ostvarivanjem angažmana s onima kojih se rad Međunarodnog suda najviše tiče, i obezbedimo da to nasleđe ima uticaja i u budućnosti. Iz tih razloga, iako je primarni fokus na završavanju preostalog pravosudnog rada, te uspehu aktivnosti u vezi sa zatvaranjem, Međunarodni sud će ove godine organizovati više skupova u vezi sa svojim nasleđem i povodom svog zatvaranja, kojima će se obeležiti kraj jednog istorijskog poglavlja u međunarodnom krivičnom pravosuđu, te drugima omogućiti da dostignuća i iskustva Međunarodnog suda koriste kao osnovu za daljnji rad. Ovi skupovi se u celosti oslanjaju na spoljno finansiranje i želeo bih da javno zahvalim Austriji, Finskoj, Nemačkoj, Malti, Holandiji, Švajcarskoj, kao i Evropskoj uniji, koji su za sada obećali sredstva i podršku.

Međunarodni sud je s tim ciljem uključen u tekući projekat osnivanja Informativnih centara na području bivše Jugoslavije, kao što je ovaj Savet zahtevao Rezolucijom 1966 (2010). Omogućavanjem pristupa javnim spisima Međunarodnog suda i informacijama o njegovom radu na lokalnom nivou, ovi centri će imati neprocenjivu ulogu u nastavljanju nasleđa Međunarodnog suda u regionu. Prvi informativni centar će biti otvoren u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, a Međunarodni sud je ponovo započeo pregovore s Hrvatskom o osnivanju jednog takvog centra u Zagrebu. Za treći takav centar, pri Memorijalnom centru Srebrenica-Potočari, očekuje se potpisivanje memoranduma o razumevanju. Međunarodni sud se nada da će jedan informativni centar takođe biti osnovan i u Beogradu.

Gospodine predsedavajući,

Dok se pripremamo za zatvaranje MKSJ za svega nekoliko meseci, i za poslednji godišnji izveštaj i Izveštaj o napretku ostvarenom u strategiji okončanja njegovog rada, možemo biti izuzetno ponosni na ono što smo postigli od tih ranih dana 1993. godine. Nijedna institucija ne može povratiti ono što je izgubljeno u ratovima na području bivše Jugoslavije, niti poništiti užasne zločine koji su u njima počinjeni. Međunarodni sud je, međutim, pokazao da kada međunarodna zajednica ima volju da sarađuje i da brani ono što je pravično, oni koji su odgovorni za najteže povrede međunarodnog humanitarnog prava mogu biti izvedeni pred lice pravde.

Tražim od svih članica Saveta bezbednosti da nastave da brane ono što je pravično i da podrže Međunarodni sud u poslednjih šest meseci njegovog rada. Mi bez vas ne možemo ispuniti svoj mandat.

Hvala vam.